

Tłumacze pisemni/ustni

W razie potrzeby rozumienia lub bycia zrozumianym podczas rozprawy sądowej prowadzonej w innym państwie członkowskim lub potrzeby sporządzenia uwierzytelnionego tłumaczenia umowy lub innego dokumentu prawnego może zajść konieczność zwrócenia się do tłumacza ustnego lub tłumacza pisemnego specjalizującego się w tekstach prawnych.

Wprowadzenie

W obliczu rosnącej mobilności i migracji na terytorium Unii Europejskiej proporcjonalnie wzrasta też liczba wszelkiego rodzaju stosunków (handlowych, prawnych, akademickich czy osobistych) między obywatelami różnych narodowości, kultur i języków. Prowadzi to do różnorodnych sytuacji, w których konieczne jest skorzystanie z usług tłumacza. Z uwagi na to, że wiele z tych sytuacji wymaga usankcjonowania lub poświadczenia przez odpowiednie organy (zazwyczaj sąd lub inną instytucję prawną), dość często zachodzi potrzeba dokonania urzędowego tłumaczenia dokumentów sporządzonych pierwotnie w innym języku.

Celem tłumaczenia urzędowego jest poświadczenie faktów w postępowaniu sądowym lub administracyjnym lub w sprawie sądowej, uznanie faktów prawnych, które zaistniały w obcym państwie oraz zastosowanie do obcokrajowców ich prawa ojczystego (prawo prywatne międzynarodowe).

Usługi tłumaczenia urzędowego są zorganizowane w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej w różny sposób, a ramy zawodowe są bardzo zróżnicowane (niejednorodne systemy i praktyki). Na przykład w państwach, których systemy prawne wywodzą się z prawa rzymskiego, takich jak Hiszpania czy Grecja, zawód tłumacza przysięgłego podlega różnym zasadom dostępu i jest wykonywany na różnych warunkach, jeżeli chodzi o przepisy ustawowe, opłaty czy nabywanie uprawnień do wykonywania zawodu.

Kim jest tłumacz ustny specjalizujący się w tłumaczeniach prawnych?

W wyniku pracy tłumacza pisemnego powstaje pisemny dokument zawierający tłumaczenie tekstu z jednego języka na drugi. Tłumacz tekstów prawnych musi doskonale znać podstawowe pojęcia i terminologię nie tylko z dziedziny prawa, ale także z tej dziedziny, w której dane przepisy są stosowane. Tłumaczenie prawne stanowi oś komunikacji w kontekście wielojęzyczności, ponieważ umożliwia jednostkom, podmiotom gospodarczym oraz organom administracji i sądownictwa komunikację ponad barierami językowymi i kulturowymi, w granicach państwa i poza nimi. Tłumaczenie prawne wymaga znajomości specjalistycznej terminologii oraz konwencji językowych stosowanych w danych dokumentach. Dzięki tłumaczowi tekstów prawnych będącemu członkiem zespołu prawnego i pozostającemu w kontakcie z ekspertami z danej dziedziny prawa możliwe będzie pełne zrozumienie każdej sprawy i niezbędnej terminologii prawnej. Znajomość systemu lub systemów prawnych oraz związanych z nimi postępowań daje tłumaczowi możliwość udzielania wsparcia w kwestiach prawnych.

W ramach poszukiwań tłumacza tekstów prawnych zwraca się uwagę na standardy zawodowe dotyczące kompetencji językowych, umiejętności tłumaczenia oraz znajomości systemów, postępowań, terminologii i konwencji językowych mających zastosowanie w poszczególnych przypadkach.

Kim jest tłumacz ustny tekstów prawnych?

Tłumacz ustny świadczy usługi tłumaczenia ustnego, stosując różne metody tłumaczenia z jednego języka na drugi (tłumaczenie symultaniczne, konsekutywne lub szeptane). Tłumacze ustni specjalizujący się w tłumaczeniach prawnych współpracują głównie z prawnikami przy prowadzonych przez nich sprawach, na przykład podczas rozprawy przed sądem, zeznań, przesłuchania, mediacji, arbitrażu, spotkania z klientami itp.

Tłumacz przysięgły

Tłumacze przysięgli są uprawnieni do tłumaczenia dokumentów urzędowych (aktów małżeństwa, świadectw szkolnych, dyplomów uniwersyteckich, pism procesowych, orzeczeń itp.) oraz do tłumaczenia ustnego w sądzie (np. wyjaśnień stron lub zeznań świadków), na posterunku policji (podczas przesłuchania, po zatrzymaniu) lub przed organami administracji (np. podczas kontroli celnych). Tłumacz przysięgły ma prawo do umieszczania na swoich tłumaczeniach urzędowej pieczęci poświadczającej tłumaczenie.

Tłumacze przysięgli powinni co do zasady mieć ukończone studia wyższe z danego języka lub języków oraz wykazywać się różnymi umiejętnościami w zakresie tłumaczenia pisemnego i ustnego, jednak wymagania w tej dziedzinie w poszczególnych państwach członkowskich różnią się między sobą.

Większość państw członkowskich UE ma systemy selekcji i mianowania tłumaczy przysięgłych. Na ogół tłumacz przysięgły jest również uprawniony do wykonywania tłumaczeń ustnych w sądzie. Poszczególne państwa stosują różne nazwy urzędowe na określenie osoby wykonującej zawód tłumacza przysięgłego.

Jak znaleźć tłumacza pisemnego lub ustnego?

Obecnie tłumaczy tekstów prawnych można znaleźć w krajowych bazach danych. Nie wszystkie państwa członkowskie dysponują jednak takimi bazami. Łącze do oficjalnych lub półoficjalnych rejestrów tłumaczy mających odpowiednie uprawnienia znajduje się niekiedy na stronach internetowych ministerstwa sprawiedliwości lub sądów wyższej instancji.

[Dyrektywa 2010/64/UE](#) zobowiązuje państwa członkowskie do podjęcia starań mających na celu ustanowienie takiego rejestru na potrzeby spraw karnych w terminie do 27 października 2013 r., czyli do końca okresu przewidzianego na dokonanie transpozycji dyrektywy do prawa krajowego. Na podstawie tej dyrektywy państwa członkowskie są zobowiązane wprowadzić procedurę lub mechanizm służące stwierdzeniu, czy podejrzany lub oskarżony potrzebuje pomocy tłumacza ustnego i pisemnego oraz niezwłocznie zapewnić tym osobom możliwość skorzystania z usług tłumacza ustnego. Należy zapewnić tłumaczenie pisemne dokumentów, które są niezbędne do zagwarantowania realizacji prawa do obrony, a w wyjątkowych przypadkach można zapewnić tłumaczenie ustne lub ustne streszczenie treści takich dokumentów, pod warunkiem, że pozostaje to bez uszczerbku dla rzetelności postępowania. Państwa członkowskie ponoszą koszty tłumaczenia niezależnie od wyniku postępowania.

W celu uzyskania szczegółowych informacji na takie tematy, jak:

- podmiot prowadzący odpowiednią krajową bazę danych,
- zasady korzystania z usług tłumaczy,
- obszary geograficzne działalności tłumaczy,
- wykształcenie/kwalifikacje tłumaczy pisemnych i ustnych,
- koszty,
- systemy ubezpieczeń i istnienie procedur składania skarg,

należy wybrać jedną z flag umieszczonych po prawej stronie.

Ostatnia aktualizacja: 01/02/2020

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.